

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

CCJE-BU(2024)1

Strasbourg, 16. veljače 2024.

SAVJETODAVNO VIJEĆE EUROPSKIH SUDACA

(CCJE)

Mišljenje Ureda CCJE-a

nakon Protestne izjave Slovenske udruge sudaca
zbog neizvršenja odluke Ustavnog suda Slovenije

s ciljem otklanjanja utvrđenih neustavnosti u

sustavim razlikama

između plaća sudaca i državnih dužnosnika

UVOD

1. 4. siječnja 2024. Slovenska udruga sudaca, u ime slovenskih sudaca, izdala je Protestnu izjavu zbog neizvršenja odluke Ustavnog suda Slovenije¹ s ciljem otklanjanja utvrđenih neustavnosti u sustavnim razlikama između plaća sudaca i državnih dužnosnika. Ova protestna izjava poslana je radi informacije i poduzimanja odgovarajućih radnji CCJE-u kao i povjereniku Vijeća Europe za ljudska prava, Međunarodnoj udruzi sudaca (IAJ) i posebnom izvjestitelju Ujedinjenih naroda o neovisnosti sudaca i odvjetnika.²

2. Slovenska udruga sudaca posebno je istaknula da je u odluci Ustavnog suda Slovenije iz lipnja 2023. utvrđeno da su propisi koji uređuju plaće sudaca u suprotnosti s Ustavom jer su plaće sudaca toliko niske da krše načelo neovisnosti sudbene vlasti i načelo trodiobe vlasti. U skladu s time, Ustavni sud je odredio rok od šest mjeseci za otklanjanje neustavnosti, s obzirom na to da su zakonodavac i Vlada već dulje vrijeme upoznati s problemom.

3. Slovenska udruga sudaca je u svojoj Protestnoj izjavi istaknula da je ovaj rok protekao, a nisu poduzete potrebne radnje te prosvjeduje jer Vlada i parlament ignoriraju Odluku Ustavnog suda. Slovenska udruga sudaca zatražila je da se navedena Odluka izvrši bez odgode kako bi se uspostavili odgovarajući materijalni uvjeti za neovisan rad sudaca i time prestalo kršenje načela neovisnosti sudbene vlasti i trodiobe vlasti u demokratskom društvu.

4. Nakon što je ispitao Protestnu izjavu Slovenske udruge sudaca u svjetlu europskih standarda, uključujući preporuke Odbora ministara Vijeća Europe, mišljenja CCJE-a i Venecijanske komisije, kao i druge relevantne standarde, Ured CCJE-a izdaje sljedeće mišljenje.

MIŠLJENJE

Obvezujući učinak i izvršenje sudskih odluka

5. Prema mišljenju Ureda CCJE-a, u ovom slučaju postoji nekoliko međusobno povezanih, ali ipak različitih pitanja. Prije svega, tu je navodno neizvršenje odluke Ustavnog suda Slovenije, bez obzira na predmet razmatranja.

¹ Odluka Ustavnog suda Slovenije broj: U-I-772/21 od 1. lipnja 2023.

² Popis primatelja Izjave možda je duži jer su poznati samo primatelji uključeni u istu komunikaciju.

6. Ured CCJE-a u tom smislu naglašava da su sve sudske odluke obvezujuće i da se moraju pravodobno izvršiti. Učinkovito izvršenje sudske odluke, koje proizlazi iz njenog obvezujućeg učinka, temeljni je čimbenik vladavine prava. Sam koncept neovisnog suda utvrđen u članku 6. Europske konvencije o ljudskim pravima (u daljnjem tekstu: Konvencija) podrazumijeva ovlast suda da donese obvezujuću odluku, koja ne podliježe nikakvim promjenama, odobrenju ili ratifikaciji od strane nesudskog tijela.³ Pravo na učinkovit pravni lijek, zajamčeno Konvencijom, također ovisi o izvršenju sudskih odluka.

7. Ured CCJE-a u potpunosti se slaže s Europskom komisijom za demokraciju kroz pravo (u daljnjem tekstu: Venecijanska komisija) da bi pravo na pošteno suđenje i vladavina prava općenito bili lišeni svake suštine da se sudske odluke ne izvršavaju⁴ i nadalje ponavlja da neovisnost sudstva također će biti uzaludna u takvim slučajevima⁵. Državna tijela su prije svega dužna poštivati sudske odluke, te ih provoditi na brz način "ex officio". Sama ideja odbijanja državnog tijela izvršiti sudsku odluku potkopava koncept prvenstva prava.⁶

8. Zapravo, postoji uzročno-posljedični odnos između obvezujućeg učinka svake sudske odluke i njezinog izvršenja: potonje je rezultat i posljedica prvog. Odbor ministara Vijeća Europe u jednoj je od svojih preporuka istaknuo da su države članice dužne osigurati svim osobama koje dobiju pravomoćnu i obvezujuću sudsku presudu pravo na njezino izvršenje⁷.

9. Nadalje, posebno kada je riječ o izvršenju presuda Ustavnih sudova, Venecijanska komisija je naglasila da je njihov konačni i obvezujući karakter posljedica supremacije Ustava. Moraju ih poštovati sva javna tijela i pojedinci. Nepoštivanje presude Ustavnog suda je nepoštivanje Ustava. Kad državni dužnosnik ili službenik odbije izvršiti presudu Ustavnog suda, krši Ustav, uključujući načela vladavine prava, trodiobe vlasti i lojalne suradnje tijela vlasti⁸.

³ CCJE Mišljenje br. 13 (2010) o ulozi sudaca u izvršenju sudskih odluka, Dio VII(B).^{[1][SEP]}

⁴ 2016 Kontrola lista vladavine prava, Europska komisija za demokraciju kroz pravo (Venecijanska komisija), stavak 107, stranica 48.

⁵ CCJE Mišljenje br. 13 (2010) o ulozi sudaca u izvršenju sudskih odluka, Dio VII(A).^{[1][SEP]}

⁶ CCJE Mišljenje br. 13 (2010) o ulozi sudaca u izvršenju sudskih odluka, Dio VII(A).^{[1][SEP]}

⁷ Vidjeti Preporuku CM/Rec (2003)17 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o izvršenju sudskih odluka, Preambula

⁸ Mišljenje Venecijanske komisije o Zakonu od 18. listopada 2015. o izmjenama i dopunama organskog zakona br. 2/1979 o Ustavnom sudu Španjolske, usvojeno na 110. plenarnom zasjedanju Venecijanske komisije (Venecija, 10.-11. ožujka 2017.), stavak 8.

10. Stoga Ured CCJE ističe da sama činjenica navodnog neizvršenja odluke Ustavnog suda Slovenije, bez obzira na njen predmet, potkopava sva gore navedena načela i predstavlja opasnost za vladavinu prava i demokratsku stabilnost.

Važnost sudačke uloge i dostojanstvo njihove dužnosti

11. Nadalje, Ured CCJE-a, uz *ipso facto* opasnost od neizvršenja bilo koje sudske odluke, a da ne govorimo o neizvršenju odluke najviše ustavne instance, također želi naglasiti nekoliko važnih aspekata koji se izravno odnose na predmet postupka, tj. na odluku Ustavnog suda Slovenije. Prvenstveno o čemu ovdje treba voditi računa je važnost uloge sudaca i dostojanstvo njihove dužnosti.

Standardi Odbora ministara Vijeća Europe

12. Ured CCJE-a podsjeća da je Odbor ministara Vijeća Europe istaknuo da primanja sudaca trebaju odgovarati profesiji i odgovornostima, te biti dostatna kako bi ih štitila od pobuda čiji je cilj utjecati na njihove odluke. Trebaju postojati jamstva za održavanje razumne naknade u slučaju bolesti, rodiljinog dopusta za majke i očeve, kao i za isplatu mirovine, koja bi trebala biti razumne visine u odnosu na primanja tijekom radnog vijeka. Posebnim zakonom treba uvesti pravila kojima bi se primanja zaštitila od smanjenja koja bi postojala posebno za suce.⁹

13. U tom kontekstu, Ured CCJE-a zaključuje, između ostalog, da dugotrajno neusklađivanje sudačkih plaća u bilo kojoj državi članici s prevladavajućim stopama inflacije i padom kupovne moći može dovesti do takozvanog „pasivnog” smanjenja primanja, koje posebno utječe na suce. To posebno vrijedi kada su u istoj državi članici povećane plaće drugim državnim dužnosnicima, a ne sucima.

Standardi CCJE-a

14. CCJE je također naveo dovoljnu naknadu za rad među temeljnim jamstvima neovisnosti sudbene vlasti¹⁰. Štoviše, odgovarajuća plaća, mirovine i druge socijalne povlastice, održivo radno opterećenje, pravilan rad infrastrukture te sigurnost zaposlenja i za suce i za službenike u sudu

⁹ Preporuka CM/Rec (2010)12 o sucima: neovisnost, učinkovitost i odgovornosti, stavak 54.

¹⁰ CCJE Mišljenje br. 18 (2015) o položaju sudbene vlasti i njezinom odnosu s drugim državnim vlastima u modernoj demokraciji, stavak 36

ključni su za legitimitet i dobru reputaciju pravosuđa. To su i važna zaštitna jamstva protiv korupcije u sudstvu.¹¹

15. Nadalje, CCJE smatra da je općenito važno donijeti posebne zakonske odredbe koje jamče da neće doći do smanjenja sudačke plaće i osigurati barem de facto odredbe o povećanju plaća u skladu s troškovima života.¹²

16. Naglašeno je u Deklaraciji CCJE-a iz Bordeauxa¹³ da se odgovarajući organizacijski, financijski, materijalni i ljudski resursi trebaju staviti na raspolaganje pravdi.¹⁴ Blizina i komplementarna priroda uloga sudaca i tužitelja stvara slične zahtjeve i jamstva u pogledu njihovog statusa i uvjeta obavljanja dužnosti, uključujući naknadu za rad.¹⁵

17. Što se tiče financiranja sudova, CCJE se slaže da, iako je to dio državnog proračuna koji izvršna vlast podnosi zakonodavcu, takvo financiranje ne bi trebalo biti podložno političkim fluktuacijama. Premda je razina financiranja koju država može priuštiti za svoje sudove politička odluka, uvijek se mora voditi računa, u sustavu koji se temelji na podjeli vlasti, da se osigura da ni izvršna ni zakonodavna vlast ne budu u mogućnosti izvršiti bilo kakav pritisak na sudbenu vlast prilikom utvrđivanja njenog proračuna. Odluke o dodjeli sredstava sudovima moraju se donositi uz najstrože poštivanje neovisnosti sudbene vlasti.¹⁶

Standardi Europske povelje o statutu sudaca

18. Europska povelja o statutu sudaca također naglašava da suci koji obavljaju sudačke funkcije imaju pravo na plaću, čija je visina fiksna, kako bi ih se zaštitilo od pritiska čiji je cilj utjecati na njihove odluke ili općenito

¹¹ CCJE Mišljenje br. 21 (2018) o sprečavanju korupcija među sucima, Poglavlje V. Zaključci i preporuke, stavak (g).

¹² CCJE Mišljenje br. 1 (2001) o standardima koji se tiču neovisnosti sudbene vlasti i stalnosti sudačke dužnosti, stavak 61.

¹³ U 2009, CCJE i Savjetodavno vijeće europskih tužitelja (CCPE) usvojili su Zajedničko Mišljenje (Mišljenje br. 12 (2009) za CCJE i br. 4 (2009) za CCPE) o odnosu između sudaca i tužitelja u demokratskom društvu. Ovo Mišljenje uključuje Deklaraciju iz Bordeauxa i uvodno Obrazloženje.

¹⁴ Zajedničko Mišljenje CCJE-a i CCPE-a (br. 12 (2009) za CCJE i br. 4 (2009) za CCPE) o odnosu između sudaca i tužitelja u demokratskom društvu, Deklaracija iz Bordeauxa, stavak 4.

¹⁵ Zajedničko Mišljenje CCJE-a i CCPE-a (br. 12 (2009) za CCJE i br. 4 (2009) za CCPE) o odnosu između sudaca i tužitelja u demokratskom društvu, uvodno Obrazloženje, stavak 37.

¹⁶ CCJE Mišljenje br. 2 (2001) o financiranju i upravljanju sudovima s osvrtom na učinkovitost pravosuđa i članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima, stavak 5.

na njihovo ponašanje unutar obavljanja njihovih dužnosti i tako slabiti njihovu neovisnost i nepristranost.¹⁷

19. Povelja također pruža jamstvo sucima, temeljem njihove dužnosti, protiv socijalnih rizika koji su povezane s bolešću, materinstvom, invalidnošću, starošću ili smrću. Povelja osobito osigurava da suci koji su dosegli zakonsku dob za umirovljenje, nakon što su sudačke dužnosti obavljali kroz određeno razdoblje, dobiju mirovinu čija visina mora biti što bliža visini zadnje plaće koju su dobivali kao suci.¹⁸

Standardi Europske komisije za demokraciju kroz pravo (Venecijanska komisija)

20. Venecijanska komisija također naglašava da bi naknada za rad sudaca trebala biti zajamčena zakonom u skladu s dostojanstvom njihove dužnosti i opsegom njihovih dužnosti.¹⁹ te da je odgovarajuća naknada neophodna za zaštitu sudaca od neopravdanog vanjskog uplitanja. Visinu primanja treba odrediti u svjetlu društvenih prilika u zemlji i usporediti s visinom primanja viših državnih službenika. Naknada bi se trebala temeljiti na općem standardu i oslanjati se na objektivne i transparentne kriterije.²⁰ Venecijanska komisija također proširuje ovo načelo na zajamčenu naknadu za bolovanje i starosnu mirovinu za suce.²¹

21. Time je Venecijanska komisija ne samo istaknula primjerenu naknadu za rad sudaca koja treba odgovara dignitetu njihove dužnosti, već je izravno naglasila da ta naknada treba biti usporediva s razinom naknada za rad viših državnih službenika. Ured CCJE-a u potpunosti podržava ovo stajalište Venecijanske komisije i smatra ga primjenjivim na situaciju u Sloveniji.

22. Venecijanska komisija također se pozvala i citirala u svom izvješću Mišljenje br. 1 (2001.) CCJE-a u kojem se govori o važnosti posebnih

¹⁷ Europska povelja o položaju sudaca usvojena je od strane sudionika iz Europskih zemalja i i dvije međunarodne udruge sudaca na sastanku u Strasbourgu 8.-9. srpnja 1998., podržana je na sastanke predsjednika Vrhovnih sudova Središnjih i Istočno europskih zemalja u Kijevu 12.-14. listopada 1998. i ponovno na sastanke sudaca i predstavnika Ministarstava pravosuđa iz 25 Europskih zemalja u Lisabonu 8.-10. travnja 1999., vidjeti stavak 6.1.

¹⁸ Europska povelja o položaju sudaca, stavak 6.3. i 6.4.

¹⁹ Izvještaj Venecijanske komisije o neovisnosti sudbenog sustava, Dio I.: Neovisnost sudaca (Venecija, 12.-13. ožujka 2010.), stavak 51.

²⁰ Izvještaj Venecijanske komisije o neovisnosti sudbenog sustava, Dio I.: Neovisnost sudaca (Venecija, 12.-13. ožujka 2010.), stavak 46.

²¹ Izvještaj Venecijanske komisije o neovisnosti sudbenog sustava, Dio I.: Neovisnost sudaca (Venecija, 12.-13. ožujka 2010.), stavak 44.

zakonskih odredbi koje jamče da neće doći do smanjenja sudačke plaće i osigurati povećanje plaća u skladu s troškovima života.²²

23. Nadalje, Venecijanska komisija označava da će, kako bi se dugoročno i kratkoročno održala neovisnost sudskog sustava, biti potrebno osigurati sudovima odgovarajuća sredstva kako bi se sudovima i sucima omogućilo da žive u skladu sa postavljenim standardima u članku 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i u nacionalnim ustavima te obavljaju svoje dužnosti s integritetom i učinkovitošću koji su ključni za poticanje povjerenja javnosti u pravdu i vladavinu prava.²³ U tom smislu, Venecijanska komisija također je potvrdila i odražava stav koji je ranije zauzeo CCJE u svom mišljenju br. 2 (2001).

Standardi Europske komisije za učinkovitost pravosuđa (CEPEJ)

24. CEPEJ se pozvao na standarde Odbora ministara Vijeća Europe²⁴ i naglasio da pitanje naknade za rad sudaca zahtijeva sveobuhvatan pristup koji, osim čistog ekonomskog aspekta, uzima u obzir utjecaj koji to pitanje može imati na učinkovitost pravosuđa, kao i na neovisnost sudbene vlasti u vezi s borbom protiv korupcije unutar i izvan pravosudnog sustava.²⁵

25. CEPEJ je također dao relevantne informacije o plaćama sudaca u Europi²⁶ i naveo da ne postoji opći trend koji pokazuje da su plaće sudaca i tužitelja porasle u odnosu na prosječne plaće. U znatnom broju država, omjer plaća sudaca i/ili tužitelja u odnosu na prosječne plaće zapravo se smanjio. Često to nije bilo zbog smanjenja bruto plaća sudaca ili tužitelja, već zbog činjenice da su prosječna primanja porasla više od plaća sudaca ili tužitelja. Kretanje prosječnih plaća stoga treba pažljivo pratiti ako se želi osigurati da plaće sudaca i tužitelja ne zaostaju.²⁷

²² Izvještaj Venecijanske komisije o neovisnosti sudbenog sustava, Dio I.: Neovisnost sudaca (Venecija, 12.-13. ožujka 2010.), stavak 45.

²³ Izvještaj Venecijanske komisije o neovisnosti sudbenog sustava, Dio I.: Neovisnost sudaca (Venecija, 12.-13. ožujka 2010.), stavak 52.

²⁴ Preporuka CM/Rec (2010)12 o sucima: neovisnost, učinkovitost i odgovornosti, stavak 53.-54.

²⁵ CEPEJ Evaluacijski izvještaj o Europskim pravosudnim sustavima, 2022. ciklus evaluacije (2020. podaci), Dio 1: tablice, grafovi i analiza, stranica 79. ^[1]_{SEP}

²⁶ CEPEJ Evaluacijski izvještaj o Europskim pravosudnim sustavima, 2022. ciklus evaluacije (2020. podaci), Dio 1: tablice, grafovi i analiza, stranica 80.

²⁷ CEPEJ Evaluacijski izvještaj o Europskim pravosudnim sustavima, 2022. ciklus evaluacije (2020. podaci), Dio 1: tablice, grafovi i analiza, stranica 83.

26. Posebno kada je riječ o Sloveniji, vrijedi istaknuti da su, prema CEPEJ-u, plaće sudaca na početku njihove karijere, kao i sudaca na najvišoj instanci, bile među najnižima u Europi na temelju razine omjera između tih bruto plaća i nacionalnog prosjeka bruto plaće u Sloveniji.²⁸

Standardi Grupe država protiv korupcije (GRECO)

27. GRECO također naglašava važnost primjerenih sudačkih naknada za rad. Na primjer, preporučio je da se poduzmu odgovarajuće zakonodavne, institucionalne i organizacijske mjere kako bi suci saveznih i regionalnih upravnih sudova bili podvrgnuti odgovarajućim i usklađenim jamstvima i pravilima u pogledu njihove neovisnosti, uvjeta službe i naknade za rad, nepristranosti, ponašanja (uključujući o sukobu interesa, darovima i aktivnostima nakon prestanka sudačke dužnosti), nadzor i sankcije. U skladu s tim pozvala je vlasti da podrže ta poboljšanja uvođenjem potrebnih promjena koje su u njihovoj nadležnosti.²⁹

Standardi Suda Europske unije (CJEU)

28. Ured CCJE-a također prima na znanje činjenicu da je Sud pravde Europske unije (CJEU) spomenuo, između ostalog, da zaštita od razrješenja s dužnosti sudaca i njihova razina naknade za rad koja je razmjerna važnosti njihove funkcije predstavljaju jamstva bitna za neovisnost sudbene vlasti.³⁰

Standardi Europske mreže sudbenih vijeća (ENCJ)

29. Ured CCJE-a uzima na znanje Izjavu Izvršnog odbora ENCJ-a³¹ o financijskoj sigurnosti u kontekstu neovisnosti sudbene vlasti u kojoj se spominje situacija sa naknadama za rad sudaca u Sloveniji.

30. ENCJ je u tom pogledu istaknuo da je neovisno sudstvo u svakoj državi članici ključno za osiguranje temeljnih vrijednosti iz članka 2.

²⁸ CEPEJ Evaluacijski izvještaj o Europskim pravosudnim sustavima, 2022. ciklus evaluacije (2020. podaci), Dio 1: tablice, grafovi i analiza, stranica 80. tablica "Kolika je plaća sudaca u Europi?" (Podatak 3.46 prosječne bruto plaće sudaca u omjeru s nacionalnom bruto plaćom u 2020. (početak karijere / Vrhovni sud)).

²⁹ GRECO Četvrti evaluacijski ciklus: prevencija korupcije u odnosu na članove parlamenta, suce i tužitelje, Drugi izvještaj o sukladnosti za Austriju, usvojen na 94. plenarnom sastanku GRECO (Strasbourg, 5.-9. lipnja 2023.), stavak 51.

³⁰ Sud Europske unije (CJEU), presuda od 27. veljače 2018., C-64/16, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, stavak 45.^[1]^[2]

³¹ ENCJ je jedan od promatrača CCJE-a.

Ugovora o Europskoj uniji. Financijska sigurnost važna je komponenta neovisnosti sudstva. CJEU je već ustvrdio da su naknade za rad sudaca izravno povezane s neovisnošću sudstva, stoga je bliska suradnja svih državnih vlasti u ovoj sferi od vitalnog značaja. Po mišljenju Odbora, neovisnost sudstva treba uključivati zaštitu od miješanja u financijsku sigurnost suda kao institucije. Sudačke naknade za rad trebaju biti primjerene i onemogućavati izlaganje sudaca riziku od neprimjerenih pritisaka i korupcije.³²

Standardi Ujedinjenih naroda (UN)

31. Osnovna načela UN-a o neovisnosti sudstva naglašavaju da će mandat sudaca, njihova neovisnost, sigurnost, odgovarajuća naknada za rad, uvjeti službe, mirovine i dob za odlazak u mirovinu biti primjereno osigurani zakonom³³

32. Posebni izvjestitelj UN-a za neovisnost sudaca i odvjetnika također je naglasio da međunarodni i regionalni standardi zahtijevaju da se naknada za rad sucima zajamči zakonom. Posebni izvjestitelj UN-a utvrdio je da je stvarnost na terenu daleko od dosljednosti s ovim načelom. S tim u vezi, Posebni izvjestitelj je u nekoliko svojih izvješća o zemljama u kojima je bio u misiji, primijetio nisku razinu sudačkih plaća, koje u nekim slučajevima predstavljaju naknadu daleko ispod prosječnog nacionalnog dohotka ili čak ne osiguravaju pristojan život. Posebni izvjestitelj također je istaknuo problem da, unatoč postojanju relevantnih zakonskih odredbi, plaće koje se stvarno isplaćuju sucima nisu primjerene.³⁴

33. I posebni izvjestitelj i Odbor za ljudska prava³⁵ dodatno su u nekoliko slučajeva izrazili zabrinutost zbog značajnog kašnjenja u isplati plaća. Posebni izvjestitelj izrazio je zabrinutost da su niske plaće i zaostale plaće glavni čimbenik koji doprinosi raširenoj korupciji u nekoliko pravosudnih sustava. Stoga je pozvao da se suci plaćaju uz dužno poštovanje odgovornosti i prirode njihove dužnosti, kao što je također preporučio Odbor za ljudska prava.³⁶

³² Izjava Izvršnog odbora ENCJ o financijskog sigurnosti u kontekstu sudske neovisnosti, Brussels, 25. svibnja 2023.

³³ Osnovna načela UN-a o neovisnosti sudstva usvojena 6. rujna 1985. na Sedmom kongresu Ujedinjenih naroda o prevenciji kriminala i postupanju s prijestupnicima održanom u Milanu od 26. kolovoza do 6. rujna 1985., stavak 11.

³⁴ Izvještaj posebnog UN-a izvjestitelja o neovisnosti sudaca i odvjetnika, Leandro Despouy, A/HRC/11/41, 24. ožujka 2009., stavak 73-74.

³⁵ Ugovorno tijelo prema Međunarodnom paktu UN-a o građanskim i političkim pravima (ICCPR)).

³⁶ Izvještaj posebnog UN-a izvjestitelja o neovisnosti sudaca i odvjetnika, Leandro Despouy, A/HRC/11/41, 24. ožujka 2009., stavak 75.

Standardi Odbora za ljudska prava (ugovorno tijelo prema Međunarodnom paktu UN-a o građanskim i političkim pravima (ICCPR))

34. Odbor za ljudska prava (HRC), koji je ugovorno tijelo neovisnih stručnjaka koje prati provedbu Međunarodnog pakta UN-a o građanskim i političkim pravima (ICCPR)³⁷ od strane njegovih država stranaka, izdao je niz relevantnih preporuka u vezi s sudačkom neovisnošću. U tom je kontekstu nekoliko puta spomenuo i pitanje naknade za rad sudaca. Prema HRC-u, države bi trebale poduzeti posebne mjere uspostavljanjem jasnih postupaka i objektivnih kriterija za imenovanje, naknade za rad, mandat, promicanje, suspenziju i razrješenje članova sudstva te stegovne sankcije poduzete protiv njih.³⁸

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

35. U svjetlu gore navedenog i posebno uzimajući u obzir temeljna načela obvezujućeg karaktera i izvršnosti sudskih odluka, Ured CCJE-a slaže se sa zabrinutošću koju je izrazila Slovenska udruga sudaca.

36. U skladu s tim načelima, Ured CCJE-a preporučuje nadležnim tijelima Slovenije da poduzmu sve potrebne korake i mjere za potpunu i brzu provedbu odluke Ustavnog suda Slovenije usmjerene otklanjanju utvrđenih neustavnosti u pogledu značajnih razlika u plaćama sudaca i drugih državnih dužnosnika.

37. Ured CCJE-a želi se pridružiti i posebno istaknuti pojašnjenje sadržano u ovoj odluci prema kojemu otklanjanje ovih neustavnosti zahtijeva složeno razmatranje propisa o plaćama sudaca i plaćama drugih dužnosnika i, na kraju, ali ne i najmanje važno, svih drugih zaposlenika koji primaju plaća iz državnih sredstava, što u načelu moraju provoditi nadležna tijela. To uključuje i utvrđivanje propisa kojim se osigurava usklađivanje sudačkih plaća.

38. U tom smislu, priznajući da države članice imaju slobodu prosudbe pri određivanju razine naknada za rad različitih profesionalnih skupina, Ured CCJE-a ipak želi skrenuti pažnju relevantnim tijelima Slovenije da uzmu u obzir, u skladu s međunarodnim savjetodavnim instrumentima citiranim u ovom Mišljenju, važnost uloge sudaca i dostojanstvo njihove dužnosti s

³⁷ Čija je stranka Slovenija od 6. srpnja 1992. ^[1]_{SEP}

³⁸ Odbor za ljudska prava, razmatranje izvještaja koje su podnijele države stranke prema članku 40. Pakta, zaključna opažanja, Slovačka, CCPR/C/79/Add.79 (1997.), stavak 18.

obzirom na visinu njihove naknade za rad. Ured CCJE-a u potpunosti podržava posebice gore spomenuto stajalište Venecijanske komisije prema kojem bi se visina naknade za rad sudaca trebala odrediti u svjetlu društvenih prilika u zemlji i usporediti s razinom naknada viših državnih službenika.